

คำวินิจฉัยของ นายมงคล สระฐาน ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๓๐/๒๕๕๕

วันที่ ๑๓ กันยายน ๒๕๕๕

เรื่อง นายทะเบียนพรรคการเมืองขอให้สั่งยุบพรรคสหประชาชาติ

นายทะเบียนพรรคการเมืองยื่นคำร้อง ลงวันที่ ๖ สิงหาคม ๒๕๕๕ ว่า ได้รับแจ้งจากพรรคสหประชาชาติว่า ในคราวประชุมใหญ่สามัญ ครั้งที่ ๒/๒๕๕๕ เมื่อวันที่ ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๕๕ พรรคสหประชาชาติได้มีมติเปลี่ยนแปลงข้อบังคับพรรคสหประชาชาติ พ.ศ. ๒๕๕๓ หมวด ๖ การยุบหรือเลิกพรรค ข้อ ๑๐๕ ที่กำหนดให้ที่ประชุมใหญ่สามัญพรรคมีมติเห็นชอบอนุมัติให้ยุบหรือเลิกพรรคได้ พร้อมกับแจ้งว่าที่ประชุมใหญ่พรรคในคราวเดียวกันได้มีมติเห็นชอบอนุมัติให้ยุบพรรคสหประชาชาติ นายทะเบียนพรรคการเมืองได้ตอบรับการเปลี่ยนแปลงข้อบังคับพรรคสหประชาชาติดังกล่าวตามมาตรา ๓๓ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ และพรรคสหประชาชาติมีเหตุต้องเลิกพรรคการเมืองตามข้อบังคับพรรคตามมาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๑) ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญสั่งยุบพรรคสหประชาชาติตามมาตรา ๖๕ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑

นางสาวประสิทธิ์มณี จันเพชร หัวหน้าพรรคสหประชาชาติ ยื่นหนังสือชี้แจงลงวันที่ ๕ กันยายน ๒๕๕๕ ว่า ที่ประชุมใหญ่สามัญพรรคสหประชาชาติเห็นชอบอนุมัติให้ยุบพรรคเนื่องจากพรรคขาดงบประมาณในการดำเนินกิจการของพรรคในด้านต่างๆ ทำให้พรรคไม่สามารถแบกรับภาระต่างๆ ได้

ข้อกฎหมายพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑

มาตรา ๖๕ บัญญัติว่า “พรรคการเมืองย่อมเลิกหรือยุบด้วยเหตุใดเหตุหนึ่ง ดังต่อไปนี้

- (๑) มีเหตุต้องเลิกตามข้อบังคับพรรคการเมือง
- (๒) มีจำนวนสมาชิกเหลือไม่ถึงสิบห้าคน
- (๓) มีการยุบพรรคการเมืองไปรวมกับพรรคการเมืองอื่นตามหมวด ๕
- (๔) มีคำสั่งศาลรัฐธรรมนูญยุบพรรคการเมือง
- (๕) ไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรา ๒๕ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๕ มาตรา ๓๕ หรือ

มาตรา ๖๒

เมื่อปรากฏต่อนายทะเบียนว่าพรรคการเมืองใดมีเหตุตามที่ระบุไว้ใน (๑) (๒) (๓) หรือ (๕) ให้นายทะเบียนยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ความปรากฏต่อนายทะเบียน เมื่อศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาแล้วเห็นว่าเหตุดังกล่าวเกิดขึ้นกับพรรคการเมืองตามคำร้องของนายทะเบียน ให้ศาลรัฐธรรมนูญสั่งให้ยุบพรรคการเมืองนั้น

ในกรณีที่ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งให้ยุบพรรคการเมืองใดแล้วให้นายทะเบียนประกาศคำสั่งยุบพรรคการเมืองนั้นในราชกิจจานุเบกษา”

พิเคราะห์แล้ว ประเด็นแรกมีว่า ศาลรัฐธรรมนูญมีอำนาจพิจารณาวินิจฉัยเรื่องนี้ หรือไม่ เห็นว่า ศาลรัฐธรรมนูญได้มีคำวินิจฉัยที่ ๖/๒๕๔๑ ลงวันที่ ๑๑ สิงหาคม ๒๕๔๑ ว่า ศาลรัฐธรรมนูญมีอำนาจพิจารณาวินิจฉัยคำร้องของนายทะเบียนพรรคการเมืองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ กรณีขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคการเมืองตามมาตรา ๖๕ วรรคสอง ได้ ศาลรัฐธรรมนูญจึงมีอำนาจพิจารณาวินิจฉัยเรื่องนี้

ส่วนประเด็นเรื่องยุบพรรคสหประชาชาชนนั้น เห็นว่า ที่ประชุมใหญ่สามัญพรรคสหประชาชาชน ได้มีมติให้ยุบพรรคได้ตามข้อบังคับพรรคสหประชาชาชน พ.ศ. ๒๕๔๓ ข้อ ๑๐๕ (แก้ไขเพิ่มเติมครั้งที่ ๑ พ.ศ. ๒๕๔๔) จึงมีเหตุตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๑) เกิดขึ้นกับพรรคสหประชาชาชนตามคำร้องของนายทะเบียนพรรคการเมืองที่จะสั่งยุบพรรคการเมืองดังกล่าวได้

อาศัยเหตุดังกล่าวจึงมีคำสั่งให้ยุบพรรคสหประชาชาชน

นายมงคล สระแก้ว

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ